

دهمین همایش بین المللی سواحل، بنادر و سازه های دریایی
29 آبان لغایت 1 آذر 91 (تهران-ایران)

ارزیابی تعدادی از آئین نامه‌های موجود در زمینه طراحی کانال دسترسی بندر و مطالعه موردی

[روزبه پناهی *Roozbeh . Panahi*]

[هوشنگ خادمی *Hoshang . Khademi*]

کلمات کلیدی: آئین نامه، آبراهه، *BS, CEM, NAVFAC, OCEDI, PIANC*، آئین نامه 300 ایران

چکیده

هر آئین نامه، با توجه به دیدگاه تهیه کنندگان آن در تدوین کلیات توصیه‌های منتشر شده و همچنین تجربیات ثبت شده از حوادث و هزینه‌های مرتبط، روشی را برای محاسبه ابعاد کانال دسترسی بندر (آبراهه) ارائه می‌نماید. هدف از تحقیق حاضر، مرور آئین نامه‌ها در این بخش و مقایسه‌ی نتایج حاصل از آنها در طراحی یک کانال دسترسی بوده است. با بررسی نتایج، مشاهده گردید که اختلاف میان اعداد پیشنهادی توسط آئین نامه‌ها بسیار زیاد بوده است. این مسأله، به خصوص در رابطه با تعیین عمق کانال دسترسی بندر که معمولاً هزینه‌های فراوان عملیات لایروبی را با خود به همراه خواهد داشت، بسیار حائز اهمیت است. بر این اساس، انجام مطالعات هیدرولیکی خاص در منطقه مورد نظر می‌تواند در کاهش هزینه‌ها بسیار مؤثر واقع شود.

مقدمه

با توجه به تعاریف رایج، هر معبر دریایی که قابلیت عبور انواع شناورها را داشته باشد، آبراهه یا کانال دسترسی نامیده می‌شود. این معبر، دو دریا، دو اقیانوس و یا دریا را به بندر وصل کرده و به شکل طبیعی یا مصنوعی ایجاد می‌شود [6]. بر اساس شکل، می‌توان کانالها را به سه دسته زیر تقسیم نمود: آبراهه نامحدود (عرض آبراهه حداقل 10 تا 15 برابر بیشتر از عرض بزرگترین شناور عبوری از مسیر، بدون نیاز به لایروبی) آبراهه نیمه محدود (نیاز به لایروبی به صورت محدود) (شکل 1- الف) آبراهه محدود (نیاز به لایروبی تمام محدوده کانال) (شکل 1- ب)